

Schuif eens aan bij NORA

meedenken - kennis opdoen - oplossingen delen

Informatie:

<https://noraonline.nl>

Contact:

nora@ictu.nl

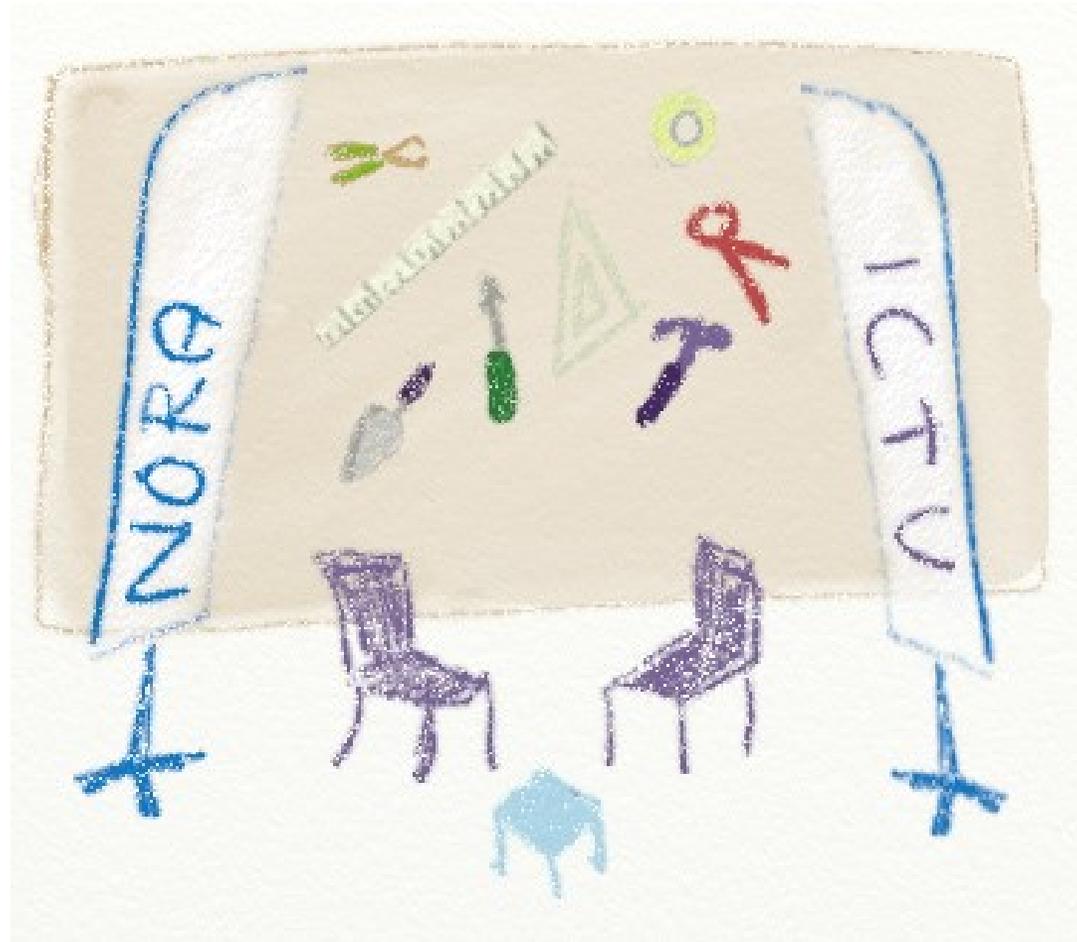
[NORA Beheer](#)

[@NORArchitectuur](#)

Deelname:

[NORA Gebruikersraad](#)

[NORA Gebruikersdag](#)



Blijf op de hoogte:

[Pagina Actueel](#)

[Persoonlijke volglijst](#)

[NORA Familienieuws](#)

[RSS-feeds NORA](#)

Social media:

[Twitter](#)

[LinkedIn](#)

Doel van NORA

Digitale dienstverlening *mogelijk maken* en *verbeteren*:

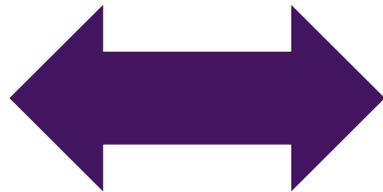
- Samen kunnen werken
- Informatie uit kunnen wisselen
- Efficiëntie: kennisdeling, hergebruik enz.
- Kwaliteit vergroten op thema's (bijv. veiligheid)

Interoperabiliteit

Verbeterslag

Middel: bindende architectuurafspraken

Beleidskeuzes
+
Expertise
+
Ontwikkelingen
+
Praktijkbehoefte



NORA
Nederlandse Overheid
Referentie Architectuur

Afspraken = principes

				
1 Proactief	2 Vindbaar	3 Toegankelijk	4 Uniform	5 Gebundeld
De overheid geeft afnemers de dienstverlening waar ze behoefte aan hebben.	De overheid zorgt ervoor dat afnemers de dienst eenvoudig kunnen vinden.	Overheidsdienstverlening is eenvoudig toegankelijk voor iedereen.	Burgers, bedrijven en mede-overheden ervaren uniformiteit in alle overheidsdienstverlening.	De overheid biedt afnemers gerelateerde diensten gebundeld aan.
VOORBEELDEN  Gemeenten herstellen inwoners eraan dat hun rijbewijs binnenkort verloopt (dit in samenwerking met de dienst wegverkeer).  Zakenhuizen houden uit zichzelf rekening met het medicijngebruik, de doses en afname van hun patiënten.	VOORBEELDEN  De website overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheden en biedt een overzicht van beschikbare overheidsinformatie.  De website startstuden.nl is ontwikkeld samen met scholieren en studentenbodeem en geeft studenten 1 overzichtelijke informatiepunt vanuit de overheid.	VOORBEELDEN  De Belastingdienst stimuleert het digitaal aangereven van de inkomstenbelasting en vult daarbij bekende gegevens ahead in voor de belastingplichtige.  Een gemeente biedt haar burgers de mogelijkheid om online aangifte van een geboorte te doen. De gemeente heeft hiervoor afspraken gemaakt met een zorggroep.	VOORBEELDEN  Met DigiD is een voor burgers uniforme manier van inloggen mogelijk op websites van de overheid en in de zorg.  Het hanteren van gangbare standaarden en standaarden op de Pub- toe- of leg- uit- maat zorgt ervoor dat alle digitale overheidsdiensten technisch gezien uniform zijn.	VOORBEELDEN  Met de reuze omvangsvet worden de regels voor ruimtelijke projecten versimpeld door 15 bestaande wetten te vervangen door 1 Omgevingswet.  De website studielink.nl bundelt verschillende diensten van DUO en hogescholen en universiteiten voor personen die zich willen inschrijven aan een hogeschool of universiteit.
Navigeren Op Relevante Afspraken				
				
6 Transparant	7 Noodzakelijk	8 Vertrouwelijk	9 Betrouwbaar	10 Feedback
De overheid zorgt ervoor dat afnemers inzage hebben in voor hen relevante informatie.	De overheid stelt geen overbodige, alleen noodzakelijke vragen.	De overheid garandeert vertrouwelijkheid van informatie.	De overheid is een betrouwbare partij voor alle afnemers en houdt zich altijd aan de afspraken.	Afnemers kunnen altijd feedback geven op de overheidsdienstverlening.
VOORBEELDEN  De website studielink.nl toont de voortgang van de inschrijving aan een hogeschool of universiteit en welke acties de inschrijver dient uit te voeren.  De voortgang van een vergaansoverleg bij de gemeente voor een projectoverleg, kan door de burger zelf worden gevolgd in het 'zaakstroom'.	VOORBEELDEN  De Wet eenmalige gegevensvraagwerk en taken stelt dat gegevens gezamenlijk worden oververl en slechts eenmaal aan burgers worden gevraagd.  De bestrijdingswet worden verplicht gebruikt door de hele overheid.	VOORBEELDEN  MijnOverheid zorgt ervoor dat niemand toegang heeft tot uw gegevens, behalve uzelf.  Het Ondermingsbesluit stelt een ondermings staat om informatie uit de bedrijfsvoering van overheidsinstellingen beschikbaar te stellen aan overheden.	VOORBEELDEN  Voor het verlenen van een bouwvergunning is wettelijk vastgesteld dat de beslissing binnen zes of twaalf weken moet worden genomen.  Overheidsdienst is afgeproken dat overheidsorganisaties gegevens leveren op een uniforme manier via Digikoppeling of geo-standaarden.	VOORBEELDEN  Sommige uitvoeringsorganisaties hanteren het kwaliteitsmodel voor klantcontactcentra, het COPC. Hierin is aandacht voor directe feedback in protocollen beschreven.  Vooraf een afspraak of een principe in de NORA wordt veranderd, wordt de NORA gebruikersnaam gewijzigd. Pas dan wordt een wijziging, mits goedgekeurd, doorgevoerd.

Afspraken alleen doen niets

Kabinetsbesluit 2009: toepassing van de NORA is verplicht voor alle overheidsorganisaties.

Praktijk: vinkje 'voldoet' is niet relevant, het gaat om het denkproces. Pas toe of leg uit dwingt je na te denken.



Van afspraken naar toepassing

MISSIE NORA Beheer & Doorontwikkeling:

Stimuleren dat de afspraken steeds meer en steeds beter worden toegepast bij alle digitale publieke diensten.

Toepassing gebeurt alleen als mensen:

1. Weten dat er afspraken zijn
2. De afspraken begrijpen
3. De afspraken kunnen toepassen
4. De meerwaarde van de afspraken inzien



Interactie & betrokkenheid nodig

NORA in 2020:

Kennis-community voor en door architecten in de publieke sector.

-> NORA Beheer & Doorontwikkeling als community-manager

- faciliteert en stimuleert de community
- brengt mensen bij elkaar
- bevrijdt kennis uit de hoofden van mensen
- helpt kennis beheren en actualiseren
- vertaalt kennis voor niet-architecten

Omslag naar community betekent ook:

1. noraonline.nl bevat meer dan alleen principes, maar wordt een kennis-hub
2. Vraag vanuit community is leidend voor beheer & doorontwikkeling
3. NORA Familie van architecturen & architecten
4. Begrijpelijk voor niet-architecten

1: noraonline als kennis-hub

- **Semantische wiki (open source)**
- **Publiek toegankelijk & transparant**
- **Voelt als 'werkversie'**
- **Actuele kennis in zelfde context als de afspraken**
- **Snel nieuwe aanpassingen: geldende versie is wat er op noraonline gepubliceerd staat**

Inhoud noraonline: Afspraken

10 Basisprincipes (BP's)



Afnemers worden niet geconfronteerd met overbodige vragen.



Afnemers kunnen input leveren over de dienstverlening.

Afspraken (principes)

38 Afgeleide Principes (AP's)

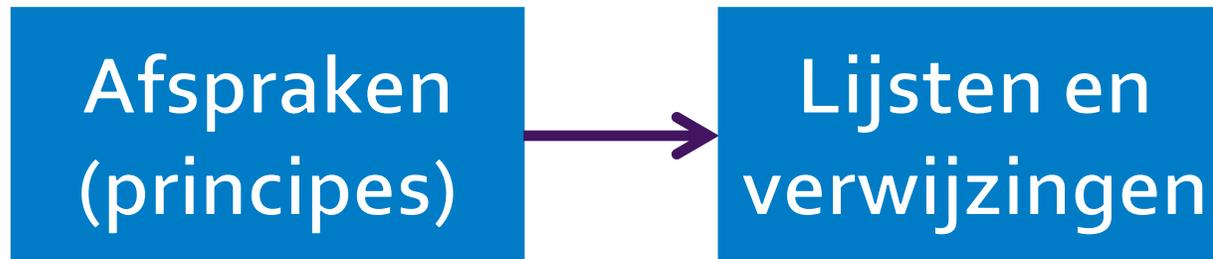


AP14: Terugmelden aan bronhouder

Inhoud noraonline: Lijsten en verwijzingen

Voorbeeld:

Afnemers wordt niet naar reeds bekende informatie gevraagd (AP 12)

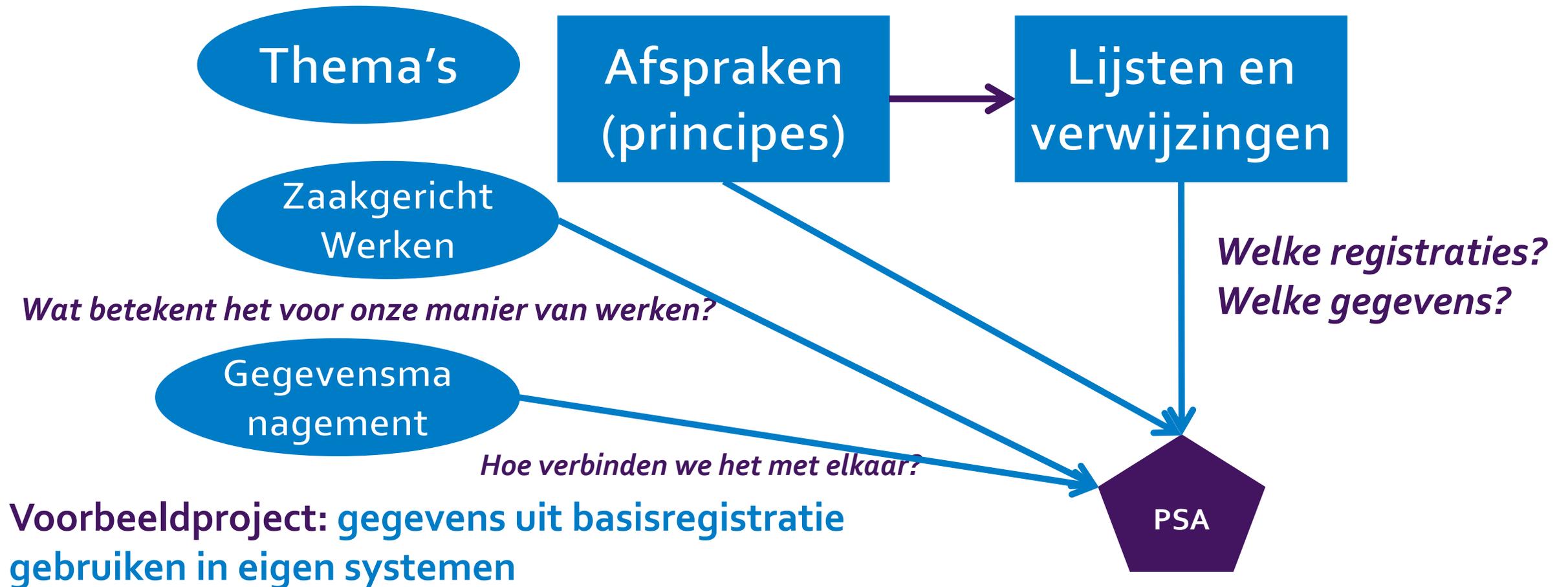


Welke info hebben we dan al?

Beschrijving van en verwijzing naar

- Basisregistraties
- Sectorregistraties

Inhoud noraonline: PSA en thema's



2: Vraag vanuit community is leidend

- Wat willen gebruikers?
- Waar schuren afspraken met de praktijk?
- Aandacht geven waar energie zit
- Vraagbaak en verwijfsfunctie nora@ictu.nl

Gebruikersonderzoek + NORA gebruikersraad + elk half jaar NORA Gebruikersdag.



Kengetallen noraonline.nl 2019

120.311 unieke bezoekers	+14%	t.o.v. 2018
bleven gemiddeld 195 seconden	+16%	
27.508 terugkerende bezoekers		
bleven gemiddeld 304 seconden		
	274.138 unieke paginaweergaven	+16%
	18.416 unieke downloads	+8%
Acties door bezoekers:	17.534 uitgaande links	+12%
	8.769 interne zoekopdrachten	+18%

3: NORA Familie van architecturen en architecten

- Was vroeger NORA en 'dochters', alleen formele architecturen
- Niet-hiërarchisch: ouders leren net zo goed van hun kinderen als andersom
- Familie = helpen verhuizen, gereedschap uitlenen, flinke discussie maar altijd op elkaar kunnen rekenen
- Ook architecten uit domeinen zonder eigen referentiearchitectuur welkom
- Generiek waar dat kan, specifiek waar dat moet

Architecturen als NORA Familie-leden



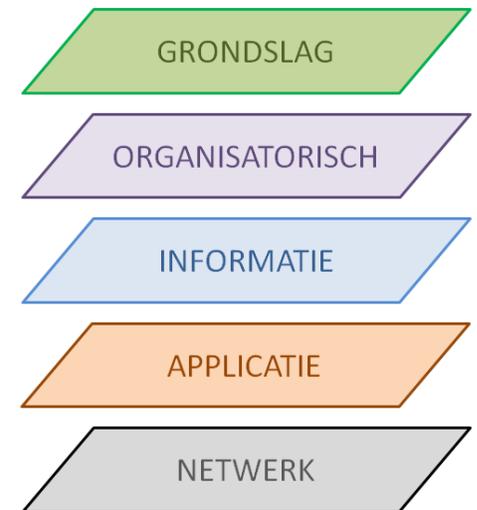
4: Begrijpelijk voor niet-architecten

- **Architectuur is een middel, geen doel**
- **Bestuurlijk draagvlak creëren (Navigeren Op Relevante Afspraken)**
- **Projectleiders helpen de juiste vragen te stellen aan de projectarchitect**
- **Kennis teruggeven aan samenleving**

Begrijpelijk voor niet-architecten is de trend:



Vijflaagsmodel
zet in op
praatplaat
in plaats van
blauwdruk



Schuif eens aan bij NORA

meedenken - kennis opdoen - oplossingen delen

Informatie:

<https://noraonline.nl>

Contact:

nora@ictu.nl

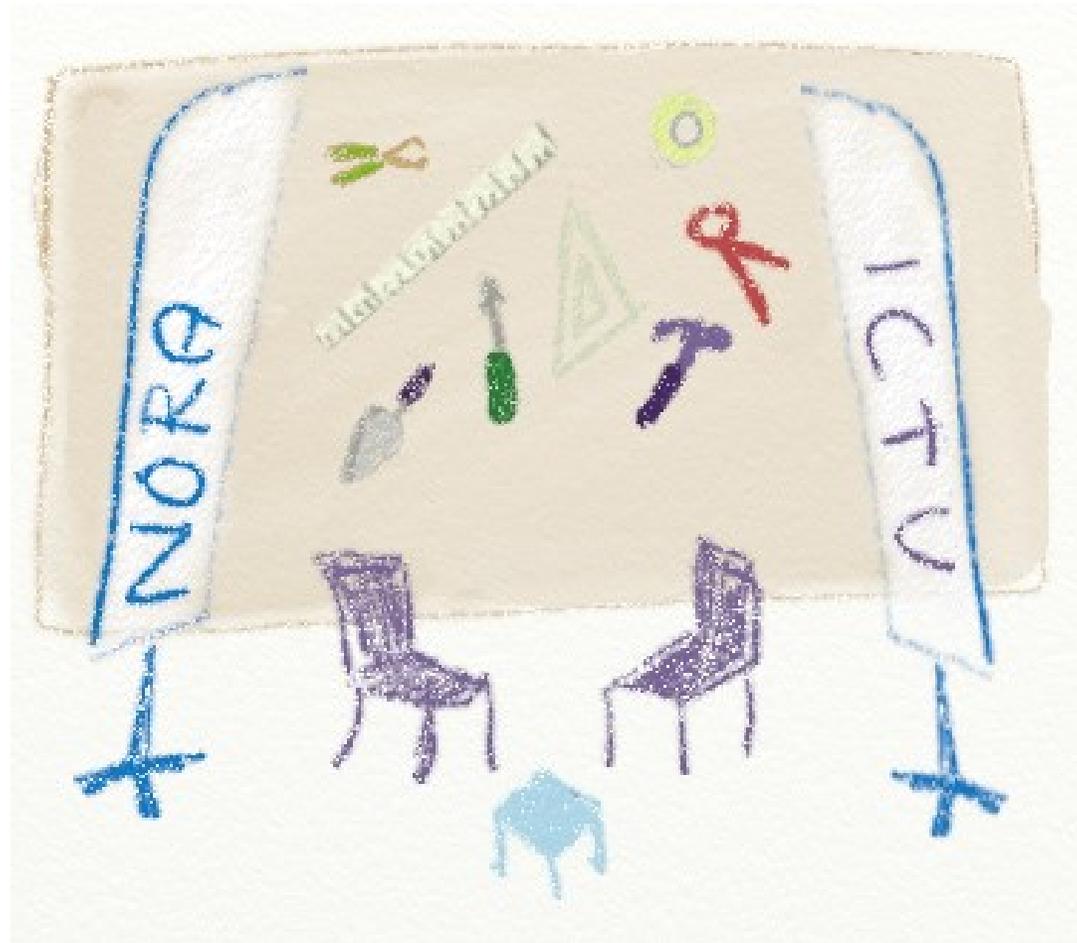
[NORA Beheer](#)

[@NORArchitectuur](#)

Deelname:

[NORA Gebruikersraad](#)

[NORA Gebruikersdag](#)



Blijf op de hoogte:

[Pagina Actueel](#)

[Persoonlijke volglijst](#)

[NORA Familienieuws](#)

[RSS-feeds NORA](#)

Social media:

[Twitter](#)

[LinkedIn](#)

NORA en internationale architectuur

- NORA is het Nationale Interoperability Framework van Nederland en hangt als zodanig onder het European Interoperability Framework (EIF) van de EU.
- Alignment tussen EIF en NORA wordt periodiek gemeten
- NORA is van tijd tot tijd betrokken bij de doorontwikkeling van de European Interoperability Reference Architecture (EIRA)
- In het thema Architectuur Internationaal zijn ook verwijzingen te vinden naar Europese bouwstenen en programma's
- Engelstalige informatie over NORA is slechts beperkt beschikbaar via noraonline i.v.m. beperkt budget
- Wel is bij private partijen het plan opgevat om de NORA Principles in het Engels te publiceren

Is NORA relevant voor professionals buiten de publieke sector?

Wel als je:

- **Gratis best practices en (architectuur-)kennis zoekt**
- **Neutraal uitgangspunt wilt voor samenwerking en interoperabiliteit**
- **Gegevens moet leveren aan overheidspartners**
- **Als leverancier mee wilt bieden in aanbestedingen**

Zie ook: [NORA voor private partijen](#)

Wanneer is NORA relevant voor professionals in de publieke sector?

1. In de probleem-analyse / verkenning
2. Begin project (vóór de bouw begint)
3. Bij keuzes tijdens de bouw / doorontwikkeling
4. Bij naderend einde van project

1: In de probleem-analyse / verkenning:

- Vijflaagsmodel voor weergave bestaande omgeving
- Basisprincipes in gesprek met opdrachtgever
- Kennispartners zoeken in NORA community
- Begrippen en thema's om in te schatten welke expertise we in huis moeten halen

2: Begin project (vóór de bouw begint):

- **Project Start Architectuur, met daarin:**
 - Afgeleide Principes als checklist
 - Relevante thema's & grondslagen
 - Relevante standaardoplossingen
 - Relevante standaarden
 - Relevante gegevensbronnen / formats
- **Sparring partner voor je projectarchitect**
- **Juiste expertise zoeken en inschakelen**

3: Keuzes tijdens de bouw / doorontwikkeling:

- Nieuwste inzichten uit thema's, waaronder beveiliging
- Review of de gekozen oplossing in de bredere digitale overheid past
- Verantwoorden van je keuzes:
 - Dit voldoet aan principe X
 - Dit heeft al gewerkt in context Y
 - Dit is al eerder bedacht dus dat scheelt ons tijd
 - Dit sluit aan bij de domeinen waar we mee samenwerken

4: Bij naderend einde van project:

- **Good practice (of lessons learned) teruggeven aan community**
- **Herbruikbare oplossing beschikbaar stellen voor anderen**
- **Informatie of product duurzaam ontsluiten na het opheffen van de projectorganisatie (via noraonline.nl)**
- **Check op nieuwe inzichten die je in advies doorontwikkeling mee kunt nemen**
- **Aangeven waar de afspraken wongen en misschien moeten worden aangepast -> nora@ictu.nl**